7.2796	8.5736	3111TL	1.060	12.99	$ 44.40
dolar ▲	avro ▼	Cumhuriyet altını ▼	BİST - 100 ▲	faiz ▲	b. petrol ▼

Üniversite-sanayi işbirliğiyle gençlere tam destek

Armatür Derneği ve İstanbul Kültür Üniversitesi Meslek Yüksekokulu, üniversite-sanayi işbirliğini güçlendirmek adına bir araya geldi Armatür, Valf, Musluk, Tesisat Ekipmanları ve Vana Sanayicileri Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Gökhan Turhan, 'Planladığımız projeler ışığında gerçekleştireceğimiz ortaklık hem öğrencilerimize hem de sektörümüze büyük fayda sağlayacak' dedi.

2019 yılını 1.5 milyar dolar ihracatla kapatan Armatür sektörü, özellikle genç istihdamın artmasına yönelik yaptığı çalışmalara bir yenisini daha eklemeye hazırlanıyor. Bu kapsamda Armatür Derneği ile İstanbul Kültür Üniversitesi Meslek Yüksekokulu, katma değeri yüksek bir istihdam projesinin ilk adımını attı. İstanbul Sanayi Odası'nda (İSO) yapılan toplantıya İSO Meclis Üyesi ve Armatür Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Gökhan Turhan, İstanbul Kültür Üniversitesi Meslek Yüksekokulu Müdürü Dr. Sinan Kesici, Öğretim Görevlisi Dr. Barış Safran ve İstanbul Kültür Üniversitesi Meslek Yüksekokulu Sekreteri Öğretim Görevlisi Kerem Yücesan katıldı.

Sanayinin ihtiyaçlarıyla eğitim programlarının örtüşmesi noktasından fikir birliğine varılan toplantıda, tarafların birbirlerine sağlayabilecekleri katkılar ele alındı. Mesleki eğitime ilişkin var olan yanlış algının değiştirilmesinin gerekliliği üzerinde durulan toplantıda, insan kaynağı, eğitim, arge ve inovasyon gibi alanlarda yapılacak ortak çalışmaların faydaları değerlendirildi. Üniversite-sektör işbirliğinin yanı sıra, meslek lisesi, ön lisans, lisans eğitimi arasında sanayinin ihtiyaçları doğrultusunda kurulacak köprülerin de önemli olduğu dile getirildi. Staj, istihdam, kalifiye personel, eğitim kalitesi gibi pek çok konunun masaya yatırıldığı toplantıda, geleceğe dönük heyecan verici projelerin tohumları atıldı.

'GENÇLERİMİZİ SEKTÖRE KAZANDIRMAYI HEDEFLİYORUZ'

Armatür Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Gökhan Turhan, konuya ilişkin değerlendirmesinde şöyle dedi: "Üniversite-sanayi işbirliği hem öğrencilerimiz hem de sektörümüz için büyük önem taşıyor. Genç öğrencilerimizin hepsi sektörümüzü daha da ileriye taşıyacak potansiyele sahip. Bizler de sektör olarak onların yanında olmaya devam edeceğiz. Bu toplantı sonrası hedeflerimiz arasında staj, istihdam, kalifiye personel gibi projeler var. Bunların ilk adımını bu toplantıda atmış olduk. Gençler sektörümüzün geleceği. Bizler de gerçekleştireceğimiz projelerde onların yanında olmaya devam edeceğiz. Amacımız genç meslektaş adaylarımızı sektörümüze kazandırmak."

KAPSAMLI UYGULAMALI EĞİTİM ANLAŞIYI

İstanbul Kültür Üniversitesi Meslek Yüksekokulu Müdürü Dr. Sinan Kesici de "Üniversite eğitiminde istihdam ve kariyer odaklı yaklaşımımızla meslek yüksekokulumuzda üniversite-sanayi iş birliklerine odaklanmaya devam ediyoruz" dedi. Kesici, şunalrı söyledi: "Değişen yeni dünya düzeninde yaygınlaşan dijital dönüşüm süreçlerine kolay erişilebilir eğitim ile çevrimiçi içerik üretmeye teknolojik altyapımız sayesinde bütünüyle hazırız. Mesleki eğitimde de varlık ve refahın teknoloji ve bilimden geçtiğini düşünerek öğrencilerimize teorik bilgilerini çeşitli sektörlerde uygulama alanı sunan bir metodoloji uyguluyoruz. 21. yüzyıl iş dünyasının bugünün gençlerinden beklentilerinin yüksek olduğunu biliyoruz ve bu doğrultuda öğrencilerimizin dünyadaki son gelişmelere kolayca entegre olabilecek, kişisel gelişimlerine çeşitli pratiklerle katkıda bulunacak bir eğitim anlayışını benimsiyoruz. Düzenlediğimiz çeşitli organizasyonlar ve seminerler ile öğrencilerimize farklı sektörlerin temsilcileriyle buluşma imkânı sunarak öğrencilerimizin iş dünyasını tanımalarını ve fikir alışverişinde bulunmalarını sağlıyoruz. Kapsamlı uygulamalı eğitim anlayışımızda kuramsal bilginin pratiğe dönüştürülebileceği ortamlar hazırlıyoruz. Geleceğin mesleklerine kolayca adapte olabilmeleri açısından hazırladığımız öğrencilerimiz için yeni normale ve çağın gereklerine uygun bir şekilde müfredatımızı da güncelliyoruz. Bu bağlamda üniversite-sanayi işbirliklerimizi geliştirmek için İSO Meclis Üyesi ve Armatür Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Gökhan Turhan'a İstanbul Kültür Üniversitesi Meslek Yüksekokulu'na verdiği destek için çok teşekkür ederiz."

ASKON: Moralsizlik oluşmasın, atlatacağız

ANADOLU Aslanları İşadamları Derneği (ASKON) Genel Başkanı Orhan Aydın, "Doğru ve emin adımlarla hedeflerimize yürüyoruz. Pandemi sürecinde yaşanılan sıkıntılar bizlerde moralsizlik oluşturmasın. Güçlü ekonomik yapımız ile bu süreci de atlatacak ve yarınların inşasına kuvvetli bir şekilde koşmaya devam edeceğiz" ifadelerini kullandı.

Aydın, yaptığı yazılı açıklamada, son günlerde yükselen döviz kuru ve altın fiyatlarına ilişkin değerlendirmede bulundu. Tüm dünyanın pandemi ile ekonomik anlamda ciddi dalgalanmalara maruz kaldığını belirten Aydın, döviz kurundaki ve altındaki yükselmenin de bu dalgalanmanın bir parçası olduğunu vurguladı.

'ÖDEVLERİMİZ BELLİ'

Türkiye ekonomisinin güçlü ve sağlam temeller üzerine kurulu olduğunu kaydeden Aydın, şu değerlendirmelerde bulundu:

"Pandeminin etkisinin zayıflaması ve piyasalarda güven ortamının oluşması ile bu dalgalanma da elbette durulacaktır. İş dünyası olarak ülke ekonomimize bundan önceki dalgalanmalarda olduğu gibi bu süreçte de güven duymaktayız. Yerli üretim ve katma değeri yüksek ürünler üzerine yapılan çalışmaların semeresini almaktayız. Özellikle savunma sanayinde yüzde 70'lere varan yerli üretim ile dışa bağımlılık oranını azalttık. Ödevlerimiz belli ve bu bağlamda çalışmalarımız da belli. Güçlü ekonomi, aynı zamanda güçlü Türkiye demek. Dışa bağımlılığımızı azalttığımız her bir ürün bizi daha güçlü kılacaktır. Doğru ve emin adımlarla hedeflerimize yürüyoruz. Pandemi sürecinde yaşanılan sıkıntılar bizlerde moralsizlik oluşturmasın. Güçlü ekonomik yapımız ile bu süreci de atlatacak ve yarınların inşasına kuvvetli bir şekilde koşmaya devam edeceğiz."

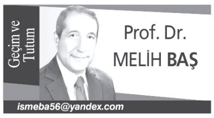

Geçim ve Tutum
Prof. Dr. MELİH BAŞ
ismeba56@yandex.com

Üniversite tercihi

TOPLAM 2.3 milyon adayın girdiği maratonun ilk bölümünden sonra adaylar üniversite yeğleyimlerini yapmaya başladılar. 14 Ağustos'a dek sürecek bu dönemde verilecek kararlar çok kritik. Öncelikle meslek seçiminin yapılması gerektiğini ve bunun da çoklu zekâ modeli ışığında nasıl yapılabileceğini geçen yazımızda ele almıştık. Önceki yazımıza gazetemizin örütbağından ulaşıp, onu okuduktan sonra bu yazıyı okumanızı salık veririz.

ADAYLAR NEYLE KARŞI KARŞIYA?

Adaylardan kimileri maratonun bu ikinci bölümünde 200'ü aşkın üniversite kapsamında açık öğretim izlencelerini de işin içine katarsak 845.909 kontenjan için yarışa giriyorlar. Temel Yeterlik Testi (TYT) için barajı aşan 1.745.642 aday, Alan Yeterlik Testi (AYT) için barajı aşan sayısalda 693.440 aday, sözelde 823.330 aday, eşit ağırlıkta 999.313 aday ve dil puan türünde 78.966 aday elbette! Yaklaşık 1.5 milyon aday hiçbir programa yerleşemeyecek. Adayların 24 tercih hakkı bulunuyor. Bu bağlamda adaylar 2020 Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu'ndan programları tüm bilgileriyle ve koşullarıyla (özellikle Tablo 3 ve Tablo 4 koşul ve açıklamalarını) inceleme olanağını kullanacaklardır kuşkusuz. Puanın kayıt yaptırılmadığında ertesi yıl düşmesi, tercihlerin puana göre değil de başarı sırasına göre ve en çok istenilen programdan başlayan istek sırasına özen göstererek yapılması, programın adı ve kodunun doğru yazılması ve tercihlerin ÖSYM'ye bildirildiği mesajlarının alınması gibi her yıl dikkat edilen hususlarda dikkatsizlikler yaşanabildiğini anımsatalım. Ayrıca bu yıla özgü durumların da dikkate alınması gerekiyor: Sayısal alan adaylarında yığılma mevcut. Adayın sıralamasına göre üstten ve alttan da tercihler yapılmalı. Ayrıca sayısal alan adaylarının bir kısmı eşit ağırlıklı puan türüyle öğrenci alan (psikoloji, hukuk vb), eşit ağırlıklı alan adayları da sözel puanı ile alan (iletişim vb) bölümlere de tercihlerinde yer verebilirler. Tabii burada da yine çoklu zekâ yaklaşımına dayalı profiliniz gerek şart olacaktır; yanı sıra burada da belli bir yüzde ile alttan ve üstten tercihleri de yazmak akılcı olacaktır. Bu konuda tercih robotu yazılımları da hizmete sunulmuş durumda, örnekse K12 (bkz. www.egitimajansı.com)

ÜNİVERSİTE TERCİHİNDEKİ DEĞİŞKENLER

Bu konudaki değişkenlere dikkat ederek, yokatlas.yok.gov.tr adresinden tüm üniversiteler hakkında bilgi edinebilirsiniz. Ayrıca üniversitelerin web sitelerini ziyaret edebilir; üniversitelerin derecelendirmelerini de gerek YÖK'ün raporlarından, gerekse özel kuruluşlardan (univerlist.com vb) inceleyebilirsiniz. Üniversitelerin birçoğunun tanıtımda kullandığı reklam spotları anlamsız, birçoğu da eğitim hizmetlerine uygunsuz nöropazarlama ürünü!

Değişkenlere gelirsek, adayların birçoğunun Kovid-19 krizinin de etkisiyle burslara baktığı gerçek. Yaşama uzun vadeli bakılması gerektiği de bir gerçek. Bu bağlamda tercihte bütünsel bakış gerekli. Bu bağlamda şu değişkenlere bakılmalı:

Öncelikle üniversitenin fiziksel boyutuna bakılmalı. Yeri, yerleşke ve yurt vb. fiziksel altyapı olanakları ve sınıflar ve laboratuvar vb akademik altyapı olanaklarının kalitesi; günümüz açısından online-uzaktan eğitim kalitesi vb Ardından üniversitenin akademik altyapısına bakılmalı. Akademik personelin niceliksel (sayıca ve unvanca) ve niteliksel (çalışmaları, yurtdışı deneyim, pratikte yer almışlık vb) yeterliliği; programda iş yaşamıyla ilişkilerin nasıl olduğu (marka dersler vb), programda dijitalleşmeye uyumun ne ölçüde sağlandığı; yurtdışı üniversitelerle çifte diploma olanakları; kuruluş temeli olan alanın hangi disiplin (tıp vb) olduğu. Bunların ardından üniversitenin veya diğer kurumların (MEB, TTSİS vb) sağladığı burslar incelenmeli. Koşulları ve bunlar vakıfça mı yoksa diğer öğrencilerce mi karşılanıyor?

Üniversitenin mezunlar derneğinden, kariyer merkezinden mezunların ne kadar sürede iş bulabildiği ve nerelerde çalıştığı ve iş yaşamında tercih edilirliği de araştırılmalı.

AKAMİB'den 368 milyon dolarlık ihracat

AKDENİZ Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliği (AKAMİB), yılın ilk 7 ayında 368 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirdi.

AKAMİB'den yapılan yazılı açıklamaya göre, birlik ihracatında yüzde 65 paya sahip olan mobilyada temmuzda yüzde 1.2 artışla 43.5 milyon dolarlık dış satım yapıldı. Birlik bünyesindeki Kayseri'den temmuzda 39 milyon dolarlık ihracat yapılırken, söz konusu ayda orman tali ürünleri sektörü dış satımı yüzde 48'lik artış gösterdi. Orman tali ürünleri sektöründen yılın 7 ayında ise 23 milyon dolarlık ihracat yapıldı.

Açıklamada görüşlerine yer verilen AKAMİB Yönetim Kurulu Başkanı Onur Kılıçer, İsrail, Suudi Arabistan, Romanya gibi pazarlarda yaşanan ihracat artışının sevindirici olduğunu belirtti. Birliğin yılın ilk 7 ayında 368 milyon dolar ihracat yaptığını aktaran Kılıçer, "Pandemi döneminde uzun süre evde kalanların ilk işi mobilyalarını değiştirmek oldu. Temmuzda Fransa'ya ihracatımız yüzde 100'e yakın artarken, Almanya'ya ihracatımız yüzde 60 oranında arttı. ABD'ye olan ihracat artışı yüzde 68 oranında oldu" bilgilerini verdi.

PROF. DR. Erkan REHBER
rehber@erekonomi.com

Sözleşmeli tarım ve üretici birlikleri

TARIMSAL ürünlerin işlenmiş olarak tüketiciye ulaştırılma düzeyi arttıkça, üretici (çiftçi) ve ürün alıcıları (sanayici, tüccar, ihracatçı vb) arasındaki ilişkilerde de önemli değişikler ortaya çıkmıştır. Bunlardan en yaygını sözleşmeli tarımdır. Öyle ki, tüm dünyada kasaplık piliç, süt sanayi gibi sektörlerde üretimin tamamı sözleşmeli sistem haline gelmiştir. Maalesef, kapitalist sistem içinde doğan ve gelişen bu modelde üretici edilgen ve dezavantajlı durumda kalmıştır. Ancak ülkeler tarım politikaları çerçevesinde sözleşmelerin adil ve etik olarak düzenlenmesi ve gerçekleşmesi için yasal düzenlemeler yapmışlardır. Bunun yanında öne çıkan bir önlem de üreticinin örgütlenerek alıcılar karşısında eşit bir pazarlık gücüne sahip olmalarıdır. Nitekim en kapitalist dünyada yer alan ABD ve Avrupa Birliği'nde bunun başarılı örneklerini görmekteyiz.

TÜRKİYE'DE SÖZLEŞMELİ TARIM

Türkiye'deki sözleşmeli tarım uygulamaları ve sorunlarını incelemek üzere tarafımdan yapılan bir proje 1997 tamamlanmıştır. Projeye sahip çıkan olmamış, fakülte olanakları ile sadece bir rapor olarak yayınlanabilmiştir. Ancak, proje yapım aşamasında ilişki içinde olunan ABD'deki bir araştırma kurumu çalışmayı genel projesine dâhil etmiştir. Kurumda 1998 yılında yayınlanan çalışma raporu, ABD'nin tarım ekonomisi alanında bir arama motorunda 2001-2008 arasından 2359 sayısı ile en çok indirilen 30 çalışma arasında yer almıştır. Tarafımdan bu konuda dünyada kaynak gösterilen birçok çalışma yapılmıştır. 2016 yılında 234 sayfalık, tüm çalışmalarımı içeren bir kitap 500 adet yayınlanmışsa da yarıya yakını depoda kalmıştır. Sözleşmeli üretime karşı ilgisizliğin işareti sayılabilecek bu açıklama yanında Türkiye'nin geçmişinde sözleşmeli tarım konusunda çok başarılı uygulama yapan bir ülke olduğu da bir gerçeğine de işaret edelim. Günümüzde yok edilmiş olsa da Türkiye'de pancara dayalı şeker üretiminin, üretici örgütü, kamu kurumu işbirliği ile üretici ve tüketici yararına işleyen başarılı bir sözleşmeli tarım örneği olduğunu hatırlamakta yarar vardır. Türkiye'de özellikle bitkisel üretimle ilgili Tarım Satış Kooperatiflerinin oluşturduğu köklü ve yaygın bir pazar yapısı varken, 2004 yılında Avrupa Birliği'ne (AB) uyum gerekçesiyle 5200 sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri yasası çıkarılarak bu alanda örgütlenme başlatılmıştır. 2020 yılı bakanlık verilerine göre 350 bin üreticinin üye olduğu 867 birlik ve dokuz merkez birliği bulunmaktadır. Başlangıcından beri karşı olduğumuz ve yatırım yapması söz konusu olmayan ve piyasada bir etkinliği olmayan bu örgütler, bir tür toplu pazarlık fonksiyonu yüklenerek sözleşmeli üretim modeli içinde etkin ve yararlı duruma gelebilirler.

SÜT ÖRNEĞİ

Türkiye'de 5200 sayılı yasa ile 309 birlik altında örgütlenen 258915 üretici ile en yaygın örgütlenme süt sektöründedir. Bu birlikler Süt Üreticileri Merkez Birliği altında örgütlenmiştir. 2006 yılında Ulusal Süt Konseyi oluşturulmuş ve konseye yıllık süt fiyatlarını önerme yetkisi verilmiştir. 2015'de ise bir yönetmelikle süt üretiminde sözleşme zorunlu hale getirilmiştir. 2020 yılı için konsey tarafından önerilen fiyat 2.3 TL/litredir. Uygulama incelendiğinde birliklerin sorunlu sözleşmelerin hazırlanması ve fiyat saptanmasında doğrudan etkili olacak bir yapıda olmadığı açıktır. İlgili yönetmeliğin amacını belirten 14. bendi olan 5. maddede "sözleşmeli üretim kapsamında, üyeleri adına örnek tip sözleşmeler düzenlemek ve bununla ilgili faaliyetleri koordine etme" gibi belirsiz bir görev ancak en son sırada yer almıştır. Örneğin ABD ve AB' de süt sanayinde kooperatifler (yüzde 60-90 oranında) hâkimdir. ABD'de bu kooperatiflerin önemli bir bölümü doğrudan pazarlık kooperatifidir. Yani sütün fiyatı başta olmak üzere sözleşme koşullarının saptanmasında üretici adına hareket etmektedirler. AB'de kooperatifler önemli ölçüde üretici sütünü alıp işleyen bir yapıdadır. Süt kotalarının kaldırılması ile üreticiler kendi kooperatifleri ile sözleşme yoluna gitmişlerdir. Bu da etkin olmayınca Almanya ve Hollanda'da oluşturulan süt üretici birlikleri (boardlar) 2006 yılında Avrupa Süt Boardunu (European Milk Board) oluşturmuşlardır. Günümüzdeki bu yapı Avrupa düzeyinde süt arzını düzenleyerek fiyat üzerinde etkili olmayı amaçlamaktadır. Hedef Avrupa'nın her bölgesinde üreticilerin süt maliyetlerini karşılayacak bir süt fiyatıyla karşılaşmalarıdır. Örgüt 2015 yılında 2012-2020 arasında uygulanacak bir süt paketi oluşturmuştur. Pazara müdahale amacıyla bir "Pazar Müdahale Paketi" uygulanmakta olup 2012 yılından beri süt maliyet çalışmaları yapılmaktadır. Halen AB'de yedi ülkenin katıldığı bu sistemde bir pazar indeksi hesaplanmaktadır. İndeksinin 100'ün üzerinde olması süt fiyatlarının maliyetleri karşılayacak adil bir fiyat olduğu anlamındadır. İndeksin yüzde 7.5, 15 ve 25'e düşmesine göre üç aşamalı bir işleyiş söz konusudur. İlki erken uyarı durumu, ikincisi kriz durumu üçüncü durum ise, süt arzında kesinlikle bir azaltmaya gidilmesi gereken aşamadır.

NE YAPILMALIDIR?

Örnek olarak incelediğimiz Süt Üretici Merkez Birliğinin temel görevi, üyeleri adına çiğ süt fiyatı başta olmak üzere sözleşmelerin tüm teknik ve ekonomik koşulları konusunda alıcılarla pazarlık yapmak olmalıdır. Bu amaçla birlik yapısı içinde ekonomist, süt teknoloji uzmanları ve hukukçuların yer aldığı ilgili yetkin bir birim oluşturulmalıdır.

Benzer bir görev diğer üretici birlikleri içinde söz konusu olmalıdır. Bu sistemde üreticileri üye oldukları birlikler yoluyla alıcılar (komisyonculuk kesinlikle yasaklanmalıdır) karşısında pazarlık gücüne sahip olacaklardır. Üretim dönemi öncesinde yapılması gereken sözleşmeye dayalı bu model yoluyla üretimi özendirmek, gerektiğinde kısıtlamak için fonksiyonel bir yapı da ortaya çıkaracaktır. 5200 sayılı yasa ve ilgili yönetmeliklerle desteklenerek çiftçilerimize örgütleri (birlikler) yoluyla pazarlık gücü kazandırmak her türlü desteğin ötesinde, sadece onlara değil, tüketici ve genelde de ülke tarımı için rasyonel bir çözüm yolu olacaktır. Bu şekilde üretici birlikleri ne yapar, sorusuna da güçlü bir yanıt verilmiş olacaktır.

MTM Istanbul Merkez (0212) 442 20 82, Ankara (0312) 447 34 98, Izmir (0232) 465 25 15, Avrupa +49 (0) 821 2185791 www.medyatakip.com